

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3027/2547

บริษัทอัลฟา - ลาวาล (ไทยแลนด์) จำกัด โจทก์ กรมสรรพากรจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.รัชฎากร มาตรา 76 ทวิ

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์เป็นบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย โจทก์ส่งสินค้าจากบริษัท อ. จำกัด ตั้งอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์ การสั่งซื้อสินค้าและจำหน่ายสินค้าของโจทก์แบ่งออกเป็นสองประเภท ประเภทแรก สินค้าอะไหล่ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ขนาดเล็ก โจทก์จะส่งสินค้าเข้ามาในนามโจทก์ เมื่อมีลูกค้ามาซื้อโจทก์จะขายและส่งมอบสินค้าไป ประเภทที่สอง เป็นสินค้าประเภทเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตสินค้าซึ่งมีขนาดใหญ่ โจทก์จะไม่สั่งซื้อสินค้ามาเก็บ เมื่อมีลูกค้ามาสั่งซื้อสินค้าโจทก์จะทำสัญญาซื้อขายในนามโจทก์ ออกเอกสารว่าโจทก์เป็นผู้ขาย ลูกค้าเป็นผู้ซื้อระบุรายละเอียดให้ลูกค้าเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต ส่งเงินราคาสินค้าไปให้แก่บริษัท อ. จำกัด ที่อยู่ในต่างประเทศโดยตรง สัญญาซื้อขายมีเงื่อนไข การรับประกันของโจทก์ต่อลูกค้าระบุว่าโจทก์มีความรับผิดชอบในฐานะผู้ขายสินค้า หลังจากนั้นผู้ขายจะส่งสินค้าให้แก่ ผู้ซื้อโดยตรง ในการทำสัญญาซื้อขายโจทก์จะเป็นผู้กำหนดราคาสินค้าที่ขายเองมีอิสระที่จะขายสินค้าให้แก่ผู้ซื้อทางใดก็ได้ หากสินค้าบกพร่องโจทก์มีหน้าที่รับผิดชอบต่อลูกค้าโดยตรง เงินทุนที่ใช้ประกอบกิจการเป็นของโจทก์ หากมีกำไรหรือขาดทุนโจทก์รับภาระการขาดทุนหรือผลกำไรแต่ผู้เดียว ผลประโยชน์ที่โจทก์ได้รับจึงอยู่ในรูปกำไรมิใช่บำเหน็จจากการเป็นตัวแทนหรือนายหน้า โจทก์มิได้เป็นลูกจ้างผู้ทำการแทนหรือผู้ทำการติดต่อให้กับบริษัทผู้ขายในต่างประเทศ ไม่เข้าลักษณะเป็นกิจการตัวแทนของนิติบุคคลต่างประเทศ จึงไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการยื่นรายการและเสียภาษีแทนบริษัท อ. จำกัด ตาม ป.รัชฎากร มาตรา 76 ทวิ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนการประเมินของเจ้าพนักงานประเมินและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ หากเห็นว่าโจทก์ต้องรับผิดชอบเสียภาษีก็ขอให้พิจารณงดหรือลดเบี้ยปรับและเงินเพิ่มแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลภาษีอากรกลางพิพากษาให้เพิกถอนการประเมินของเจ้าพนักงานประเมินตามหนังสือแจ้งภาษีเงินได้นิติบุคคล ที่ ๑๐๔๘/๒/๑๐๐๒๖๗ และที่ ๑๐๔๘/๒/๑๐๐๒๖๘ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๘ กับให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ เลขที่ สก. ๑ (อร. ๑)/๕๗/๒๕๔๔ และเลขที่ สก. ๑ (อร. ๑)/๕๘/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๔ ให้จำเลย ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์โดยกำหนดค่าทนายความ ๑๐,๐๐๐ บาท จำเลยอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรวินิจฉัยว่า พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟังได้ว่า โจทก์จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดในประเทศไทย ส่วนบริษัทอัลฟา - ลาวาล เข้าที่อีสต์เอเชีย จำกัด หรือบริษัทอัลฟา - ลาวาล เอส. อี. เอ. จำกัด จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดตามกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ ตั้งอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์ โจทก์ประกอบกิจการจำหน่ายสินค้าประเภทเครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตอาหาร สินค้าส่วนใหญ่ผลิตโดยบริษัทกลุ่มอัลฟา - ลาวาล ทั่วโลก แต่ส่วนใหญ่โจทก์จะสั่งซื้อสินค้าจากบริษัทอัลฟา - ลาวาล เอส. อี. เอ. จำกัด โดยบริษัทอัลฟา -

ลาวาล เอส. อี. เอ. จำกัด ได้ตั้งโจทก์เป็นผู้จัดจำหน่ายสินค้าในประเทศไทย มีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยว่า โจทก์เป็นตัวแทนหรือผู้ทำการแทน หรือผู้ทำการติดต่อให้แก่บริษัทอัลฟา - ลาวาล เอส. อี. เอ. จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทผู้ขายในต่างประเทศหรือไม่ โจทก์มีนายวรชัย เป็นพยานเบิกความว่าการสั่งซื้อสินค้าจากบริษัทอัลฟา - ลาวาล เอส. อี. เอ. จำกัด และการจำหน่ายสินค้าของโจทก์จะแบ่งเป็นสองประเภท ประเภทแรก เป็นสินค้าอะไหล่อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ขนาดเล็ก โจทก์จะส่งสินค้าเข้ามาในนามโจทก์ เมื่อมีลูกค้ามาซื้อ โจทก์ก็จะขายและส่งมอบสินค้าไป ส่วนประเภทที่สอง เป็นสินค้าประเภทเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตสินค้าซึ่งมีขนาดใหญ่โจทก์จะไม่สั่งซื้อมาเก็บ เมื่อมีลูกค้ามาสั่งซื้อสินค้าประเภทนี้ โจทก์จะทำสัญญาซื้อขายในนามโจทก์ โดยออกเอกสารให้แก่ลูกค้าที่มีรายละเอียดว่าโจทก์เป็นผู้ขาย ลูกค้าเป็นผู้ซื้อชนิดและประเภทสินค้า ราคาสินค้า ระยะเวลาการส่งมอบ งวดการชำระเงิน และให้ลูกค้าเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต ส่งเงินค่าราคาสินค้าไปให้แก่บริษัท อัลฟา - ลาวาล เอส. อี. เอ. จำกัด ที่อยู่ในต่างประเทศโดยตรง และสัญญาซื้อขายระหว่างโจทก์กับลูกค้าจะมีเงื่อนไขการรับประกันของโจทก์ต่อลูกค้า โดยระบุโดยชัดแจ้งว่าโจทก์มีความรับผิดชอบต่อกลูกค้าในฐานะผู้ขายสินค้า หลังจากนั้น ผู้ขายจะส่งสินค้าให้แก่ผู้ซื้อโดยตรง ในการทำสัญญาซื้อขายระหว่างโจทก์กับผู้ซื้อ โจทก์จะเป็นผู้กำหนดราคาสินค้า ที่ขายเอง โจทก์มีอิสระที่จะขายสินค้าให้แก่ผู้ซื้อทางใดก็ได้ ถ้าสินค้าชำรุดบกพร่อง โจทก์มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อลูกค้าโดยตรง เงินทุนที่ใช้ในการประกอบกิจการดังกล่าวเป็นเงินทุนของโจทก์ หากการประกอบกิจการมีผลกำไรหรือขาดทุน โจทก์ก็รับภาระการขาดทุนหรือได้รับผลกำไรแต่ผู้เดียว หากเป็นสินค้าขนาดเล็กโจทก์จะส่งสินค้าเข้ามา เมื่อลูกค้ามาซื้อ โจทก์จะส่งมอบสินค้าให้แก่ลูกค้าโดยตรง ส่วนวิธีที่สอง หากเป็นสินค้าขนาดใหญ่ โจทก์จะไม่ส่งสินค้าเข้ามา แต่เมื่อมีลูกค้ามาสั่งซื้อ โจทก์จะทำสัญญาซื้อขายกับลูกค้า แล้วโจทก์จะส่งสินค้าจากบริษัทอัลฟา - ลาวาล เอส. อี. เอ. จำกัด และให้บริษัทดังกล่าวส่งสินค้าให้แก่ผู้ซื้อโดยตรง และผู้ซื้อชำระราคาให้กับบริษัทผู้ขายในต่างประเทศโดยตรง ในการขายโดยวิธีแรกนั้น เห็นได้ว่าโจทก์เป็นผู้ขายสินค้าโดยตรง ส่วนในวิธีที่สองแม้ว่าโจทก์เป็นผู้ส่งสินค้าให้ บริษัทอัลฟา - ลาวาล เอส. อี. เอ. จำกัด ส่งสินค้าให้แก่ผู้ซื้อโดยตรง และผู้ซื้อจะชำระราคาแก่บริษัทดังกล่าวโดยตรง ก็ตาม แต่ก็ได้ความว่าโจทก์มีสัญญาที่ทำกับบริษัทดังกล่าวว่าโจทก์เป็นผู้แทนจำหน่ายสินค้า และโจทก์ต้องทำสัญญาซื้อขายกับลูกค้าในประเทศไทย แล้วโจทก์จึงทำใบส่งสินค้าไปยังบริษัทผู้ขายโดยโจทก์เป็นผู้กำหนดราคาสินค้าเอง โจทก์มีอิสระในการขาย หากสินค้าชำรุดบกพร่องโจทก์ต้องรับผิดชอบต่อลูกค้าผู้ซื้อในประเทศโดยตรง ผลประโยชน์ที่โจทก์ได้รับอยู่ในรูปของกำไร มิใช่ค่าบำเหน็จจากการเป็นตัวแทนหรือนายหน้า โจทก์ประกอบกิจการซื้อขายสินค้าด้วยต้นทุนของโจทก์ มิได้เป็นลูกจ้างผู้ทำการแทนหรือผู้ทำการติดต่อให้แก่บริษัทผู้ขายในต่างประเทศ โจทก์ได้กระทำไปในฐานะที่โจทก์เป็นผู้ซื้อมาขายไป ไม่เข้าลักษณะเป็นกิจการตัวแทนของนิติบุคคลต่างประเทศ โจทก์จึงไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการยื่นรายการและเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลแทนบริษัทอัลฟา - ลาวาล เอส. อี. เอ. จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในต่างประเทศ ตาม ป.รัชฎากร มาตรา ๗๖ ทวิ ที่ศาลภาษีอากรกลางพิพากษามานั้น ศาลฎีกาแผนก คดีภาษีอากรเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน .

องค์คณะ

องอาจ โรจนสุพจน์ . วิชัย ชื่นชมพูนุท . ภคพงศ์ วงศ์ศรีภูมิเทศ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3027/2547>